

Mabel Palacín desmunta la imatge universal i tòpica de la Venècia turística en una videoinstal·lació que representa Catalunya i les Illes Balears a la Biennal

Això no és una postal

Maria Palau
VENÈCIA (ENVIADA ESPECIAL)

És Venècia però podria ser Detroit o Manchester. És Venècia perquè l'autora de la fotografia, Mabel Palacín, ens diu que sí, que allò és Venècia, però per una estranya desconfiança pensem que potser no, que potser és Detroit o Manchester. Dubtem. I en el dubte i en la desconfiança hi ha la clau de pas del projecte artístic que Palacín (Barcelona, 1965) ha concebut per al pavelló de Catalunya i les Illes Balears de la 54a Biennal d'Art de Venècia.

La fotografia, definitivament sí, és de Venècia, en concret de la Giudecca, però ens mostra una Venècia insòlita, atípica, que defuig completament la imatge de postal que tots tenim interioritzada de la ciutat dels canals. En l'imaginari col·lectiu només existeix una Venècia, amb la seva bellesa decadent congelada en el temps. Però hi ha més Venècies, i cap excepte una, l'hegemònica, no té res a veure amb el pare temàtic per a masses de turistes que bavegen davant la seva monumentalitat. "A Venècia també hi viu gent, i gent que té problemes molt semblants als de la gent d'altres ciutats". A aquesta gent, Palacín els dedica el seu projecte.

Però la cosa, per ser justos, no va de dedicatòries ensucrades. Va, sobretot, d'escodrinjar l'estatus de la imatge en la seva nova

Fragment de la fotografia que Mabel Palacín presenta a la Biennal ■ MABEL PALACÍN

era digital i en un moment en què la seva capacitat per representar la realitat és discutida perquè ha de superar molts desafiaments, i molts són insuperables. Un: els rols dels emissors i dels receptors de les imatges s'han diluït. Dos: els recursos per manipular les imatges són tan infinits com sibil·lins.

Tres: la frontera entre el món real i el món virtual és tan fina que pot arribar a ser invisible. En aquest terreny, que de ferm no en té res, Palacín se sent molt a gust per desplegar les seves pràctiques artístiques. Aquesta Venècia que podria molt ben ser Detroit o Manchester encaixa a la perfecció amb les seves in-

quietuds per desmuntar les imatges falsament unívokes.

El títol del seu projecte, *180°*, proclama que no hi ha cap imatge que pugui contenir la realitat perquè els punts de vista són múltiples i, per tant, contradictoris. *180°* fa referència a una regla del cinema segons la qual la càmera

no pot excedir-se de punts de vista perquè crearia confusió en l'espectador.

Palacín és l'artista que representa Catalunya i les Illes Balears en una nau —un antic magatzem de sal amb un encant molt especial— que s'integra sense complexos en el repertori de pavellons nacionals de la Biennal, això sí, a través del programa paral·lel dels *Eventi collaterali*.

Segona aventura

El seu projecte, que du el segell del comissari David G. Torres i és el segon que produeix a Venècia l'Institut Ramon Llull, es va inaugurar ahir al Magazzino del Sale n. 2, al tranquil districte del Dorsoduro. En el context de l'exposició, el Llull i els propietaris del magatzem, l'associació cultural Sale, molt implicada en el projecte català, organitzaran debats i conferències per mantenir la intensitat de la reflexió que proposa Palacín durant tota la Biennal, que es clausurarà el 27 de novembre. La segona operació Venècia, amb la qual Catalunya vol situar al món el seu talent artístic, haurà tingut un cost de 750.000 euros.

L'exposició és, per descomptat, el gran aparador d'aquesta operació. Una fotografia de gran format, d'alta definició, de l'edifici d'una escola de la Giudecca rep els visitants. Una escola, però, que a la imatge no té cap aparença d'escola. Palacín i el seu equip de treball van transformar

l'edifici en un complex d'apartaments, cuidant l'*attrezzo* fins al darrer detall, i van contractar actors per muntar una fotografia que té tant de real com de fictici. És una fotografia construïda que intenta no representar però sí invocar la realitat invisible de Venècia, la Venècia més humana.

La fotografia és el punt de partida del projecte, però irradia la seva màxima potència en sis pantalles: sis pantalles de vídeo que pentinen de dalt a baix i de dreta a esquerra tots els racons d'aquesta imatge estàtica. La imatge en moviment descobreix infinitat de matisos, d'espais morts i d'interioritats clandestines (la decoració, els objectes de les persones que hi viuen, el gest abstret d'un viuant...) de la imatge fixa, de manera que s'imposa una nova dimensió visual fins llavors oculta.

Paraula escrita

En les mateixes sis pantalles, la convidada amiga és la paraula escrita, que reforça tot de relats possibles i imaginaris, i alhora es projecten unes filmacions de personatges anònims que transiten per terrats d'edificis de la Giudecca, una picada d'ullet a les recents revoltes de científics i estudiants italians molestos amb una situació política i econòmica que els és adversa. I que, molt sovint, suplanta el seu punt de vista. ■